

ՅՈՒԴԱՅԻ ՀԱՄԲՈՅԸ ԵՂԻՇԷ ԱՐՔ. ԴՈՒՐԵԱՆ

Անոր համբոյրը չունէր
Սիւնի մը մեղմ շօշափը
Որ հըծծումով մը՝ սիրոյն
Կը շըշընջէ սօսափը:

Անոր համբոյրը չունէր
Բոյրի մը մեղկ այն թափը՝
Որ շուրթերու օրօրին
Հետ կը խառնէ իր մրափը:

Անոր համբոյրը չունէր
Խանդի մը խինդն ու ծափը,
Որ սիրտերու տրոփումին
Հետ կը թընդէ իր դափը:

Անոր համբոյրը չունէր
Շողի մը բորբ շառափը,
Որ բիբերէն կը թափէ
Հալումներու տարափը:

Անոր համբոյրը փըցեց
Խորշակի մը խարշափը,
Փոթորկելով ոսկեփունջ
Երազներու թօթափը:

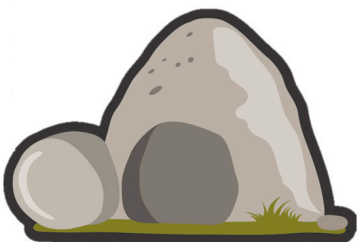
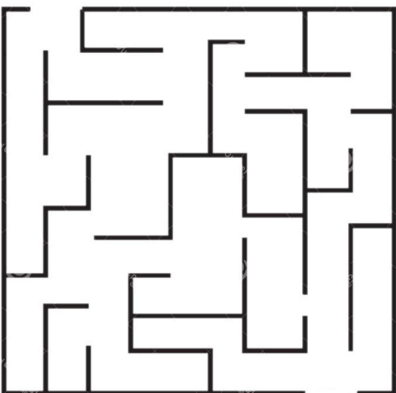
Անոր համբոյրը լորձնեց
Ժահրի մը տենդն ու լափը,
Սուրբ երակէ սողկելով
Սէւ խոկումի սարսափը:

Անոր համբոյրը կըրճտեց
Հեռ ու նենգի կափկափը,
Ու խարանի մրեց դրոշմով
Ճակատի մը ջինջ սատափը:

Ո՛վ պիղծ համբոյր, որ գըրգռեց
Ըստուերներու կըլափը...
Լոյսին ընդիենք գըրկելով
Մոլուցքի խեղդն ու խափը,
Մշտագիշէր խաղեսափը:

Կրնա՞ս առաքեալներն
ու իւղաբեր կիները
առաջնորդել դէպի
Քրիստոսի գերեզմանը:

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐԸ ԿԸ ԽՕՍՄԻՆ

ՔՐԻՍՏՈՍՈՎ ԿԱՏԱՐՈՒԱԾ ՄԱՐԴՈՒՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆԸ

*«Փոփոխութիւնն ու նորոգութիւնը, որ Քրիստոս կը կապարէ քրիստոնեայ մարդուն մէջ,
ինչպէս նաեւ Քրիստոս ինք է, որ կը բժշկէ հոգիին հիւանդութիւններն ու ցաւերը»:*

ՓՈՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹԻՒՆԸ

Ով որ Աստուծոյ կու գայ եւ իրապէս կը ցանկայ Քրիստոսի ընկերակցութիւնը, անհրաժեշտ է, որ հետեւեալ նպատակադրումով անոր մօտենայ. Անպայման փոխուի իր նախկին վիճակէն, հրաժարի անցեալի վարուելակերպէն եւ դառնայ նոր ու բարի արարած մը եւ որեւէ կերպով երբեք չկառչի անցեալի հին մարդուն: Որովհետեւ առաքեալը կ'ըսէ. «Ոեւ մէկը որ Քրիստոսի միացած է՝ նոր արարած է» (Բ. Կր 5:17): Նոյն այս նպատակին համար էր, որ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոս աշխարհ եկաւ՝ փոխելու համար մարդկային բնութիւնը եւ նորոգելու գայն, եւ նոր ստեղծագործութեամբ մը ստեղծէ հոգին, որ պատուիրանազանցութեան պատճառով ցանկութիւններով ապականած էր:

Քրիստոս մարդացաւ, աշխարհ եկաւ, որպէսզի իր աստուածային Հոգիին միացնէ մարդկային բնութիւնը: Ան եկաւ, որպէսզի նոր եւ հոգեւոր միտք, հոգի, ականջներ, աչքեր եւ լեզու ստեղծէ, մէկ խօսքով՝ ամբողջապէս նոր մարդը ստեղծէ: Ահաւասիկ այս է այն ինչ որ եկաւ ընելու Քրիստոս բոլոր անոնց մէջ, որոնք իրեն կը հաւատան: Զանոնք իր աստուածային լոյսով սրբելով՝ նոր անօթներու վերածեց, որպէսզի անոնց մէջ լեցնէ նոր գինին, որ իր Հոգին է, ինչպէս ինք կ'ըսէ. «Նոր գինին նոր տիկերու մէջ կը դնենք» (Մտ 9:17):

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՄԱՐԴԸ ԲԺՇԿԵԼՈՒ ԵՒ ՓՈԽԵԼՈՒ ԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Այնպէս՝ ինչպէս երբ թշնամին իր իշխանութեան ենթարկեց մարդը, գայն փոխեց իր սեփական հաշւոյն համար, անոր հագցուց պիղծ ցանկութիւններու զգեստը, մեղքին հոգիով սրբեց եւ անոր մէջ լեցուց յանցանքի ու չար ուսուցումներու գինին, նոյնպէս ալ Տէրը՝ Քրիստոս, երբ փրկեց մարդը եւ ազատեց գայն թշնամիէն, նորոգեց գայն, իր Հոգիով օծեց եւ անոր մէջ լեցուց կեանքի գինին եւ նոր ուսուցումները, այսինքն՝ Սուրբ Հոգիին ուսուցումները: Որովհետեւ ան՝ որ հինգ նկանակին բնութիւնը փոխելով՝ հազարաւոր մարդոց համար բաւարար հացի վերածեց, եւ որ խօսիլ տուաւ անբան բնութիւն ունեցող իշուն, ան՝ որ պոռնիկը փոխեց առաքինի ու անարատ կերպարի, այրող կրակին բնութիւնը զովութեան վերածեց անոնց համար, որոնք բոցավառ հնոցին մէջ նետուած էին, ան՝ որ Դանիէլի սիրոյն պատառող առիւծներուն բնութիւնը փոխեց, կրնայ փոխել նաեւ մեր վայրենիացած հոգին՝ գայն մեղքէն ու չարութենէն դէպի իր բարութիւնը, սրբութիւնը, սէրը, ողորմութիւնն ու խաղաղութիւնը առաջնորդելով: Եւ ատիկա ըրաւ. «Խոստացուած Սուրբ Հոգիով» (Եփ 1:13):

Այնպէս՝ ինչպէս հովիւը կրնայ բժշկել իր վիրաւորուած ոչխարը եւ գայն պաշտպանել գայլերու յարձակումներուն դիմաց, նոյնպէս ալ Քրիստոս՝ ճշմարիտ ու Բարի Հովիւը, երբ աշխարհ եկաւ, ինք միայն կրցաւ փոխել ու բժշկել կորսուած ու վիրաւոր ոչխարը, այսինքն՝ մեղքին խայթոցէն վիրաւորուած մարդը: Որովհետեւ քահանաները, Ղեւտացիներն ու Օրէնքի ուսուցիչները կենդանական զոհերու ընծայումով եւ անոնց արեան հեղումով անկարող էին բժշկելու մարդուն վիրաւորուած հոգին: Անոնք նոյնիսկ իրենց հոգիներն անգամ չկրցան բուժել, քանի որ տկարութիւններով շրջապատուած էին, ինչպէս որ Աստուածաշունչին մէջ գրուած է. «Որովհետեւ ցուկերու եւ նոխազներու արիւնը բնաւ չի կրնար մեղքերը ջնջել» (Եբր 10:4):

Մեծն Սուրբ Մակար

Ո՛Ր ԽՄԲԱԿԻՆ ԿԸ ՊԱՏԿԱՆԻՔ

Քրիստոս իր եռամեայ քարոզչութեան ընթացքին, զանազան հրաշքներ, բժշկութիւններ եւ օրհնութիւններ կատարեց, որոնցմէ յատկանշական է՝ Ղազարոսի յարութիւնը:

Անոր կատարած բոլոր հրաշքներուն, քարոզչութիւններուն, բժշկութիւններուն իրեն հետեւողներ ունէր: Եւ այդ հետեւորդները ու անոնց կողքին նաեւ ուրիշներ, եկած էին Քրիստոսը փառաբանելու: Այդ մարդոց խմբակներուն մէջ կային Քրիստոսի կողմէ բժշկուածներ, միսիթարուածներ, բայց նաեւ հետաքրքիր մարդիկ, որոնք լսած էին Քրիստոսի մասին, սակայն չէին տեսած զինք: Կային նաեւ լրտեսներ, փարիսեցիներ եւ օրէնքի ուսուցիչներ, որոնք եկած էին Քրիստոսը մեղադրելու համար հնարք մը, առիթ մը գտնելու:

Քրիստոս առաջին անգամը չէր, որ մուտք կը գործէր Երուսաղէմ, սակայն վերջինն էր: Հրեաներու սովորութեան համաձայն Զատկուան գառնուկը, տօնէն հինգ օր առաջ պէտք էր իրենց տուններէն ներս բերած ըլլային, եւ այս իսկ պատճառով Քրիստոս, որպէս անմեղ գառնուկ, զոհուելու պատրաստականութեամբ, եկած էր մուտք գործելու իր տունը՝ Երուսաղէմ. Զատկական տօնէն 5 օր առաջ:

Երուսաղէմի ժողովուրդը կ'ականկալէր Քրիստոս ձիու վրայ նստած, իբրեւ ակերիչ, քանդիչ եւ ազատաքրող թագաւոր, սակայն Քրիստոս մուտք գործեց Երուսաղէմ, աւանակին վրայ նստած, իբրեւ բարեսիրտ, ողորմած եւ խաղաղարար թագաւոր:

Ճիշտ է, որ Ծաղկազարդի այս պատկերը Քրիստոսի առաջին գալուստի ասարտը ցոյց կու տայ, սակայն միեւնոյն ժամանակ կը խորհրդանշէ նաեւ Քրիստոսի երկրորդ գալուստը, բայց այս անգամ ոչ իբրեւ խաղաղարարի, այլ իբրեւ դատաւորի:

Ծաղկազարդի այս օրով թէւ մարդիկ ուրախ էին, սակայն տխուր էր Քրիստոս, որովհետեւ Ան գիտէր, թէ մարդոց այս բազմութենէն շատեր, որոնք «Ովսաննա, Ովսաննա» կը բարբառէին, մի քանի օր ետք խաչի ճանապարհին մահուան պիտի դատապարտէին: Տխուր էր, որովհետեւ իր հայրենիք Երուսաղէմը, գայն իր երկրէն պիտի վտարէր ու սպաննէր:

Սիրելի ընթերցող, Ծաղկազարդի տօնին առիթով, մեր Տէրը կու գայ մեզմէ իւրաքանչիւրին մէկ հարց տալու, թէ դ՞ր խմբակին կը պատկանինք: Արդե՞ծք այն խմբակին, որ «Ովսաննա, Ովսաննա» կանչելով խաչ բարձրացուց իր Փրկիչը, թէ այն խմբակին, որ ծիթենիի եւ արմաւենիի ճիւղերը բռնած կը վկայէր Քրիստոսի յաղթանակն ու փրկագործութեան ծրագիրը: Արդե՞ծք մեր սրտերը ինչպիսի՞ հայրենիքի կը նմանին. իր զաակը, բնակիչը դուրս վտարող, թէ այն հայրենիքին, որ իր բնակիչը կը դիմաւորէ, կը յարգէ, կը պատուէ ու կը մեծարէ հանգստավայրի պէս:

Ո՞ր խմբակին կը պատկանինք, միթէ այն լրտեսներու, խաբեբաներու, փարիսեցիներու խմբակին, որոնց համար Տիրոջ գալուստը վախ, ահ ու սարսափ կը պատճառէր ըսելով լուռ պահ է, հետեւորդներդ պոռագին, թէ այդ անմեղ մանուկներու խմբակին, որոնք անկեղծ սիրով ու ջերմութեամբ հաւատարմութեամբ ու յոյսով լեցուած եկած էին գովերգելու, փառաւորելու իրենց Տէրն ու Փրկիչը ըսելով. «Ովսաննա, Ովսաննա» բարձրեալին: Օրինեալ ըլլաւ դուն, որ կու գաս Տիրոջ անունով. Ալելուիա: Օրինեալ ըլլաւ Քու թագաւորութիւնդ այժմէն մինչեւ յաւիտեան: Ալելուիա:

Նշան Քահանայ

ԿՐՆԱ՛Ս ԳՈՒՇԱԿԵԼ, ԹԷ Ո՛Վ ԵՄ ԵՄ:

Գրութիւնները գիծերով միացուցէք ճշգրիտ անձնաւորութեան:

Մարիամ Մագքաղէնացի

Կու լայի, բայց յետոյ լսեցի Յիսուսը,
որ զիս կը կանչէր եւ իմ դիմացս
կանգնած էր:

Յիսուսի գերեզմանին
պահակութիւնը կրնէի:
Երբ Հրեշտակը տեսայ, շատ վախցայ:

Պետրոս Առաքեալ

Հրեշտակ

Յիսուս երեք անգամ հարցուց, եթէ
զինք կը սիրեմ:

Կնոջ ըսի. «Մի՛ վախճար, Յիսուս
մեռելներէն յարութիւն առաւ»:

Հռոմայեցի Ձիւնոր

Ջադրագովական 5

Ինչ է, Ո՞վ է, Ո՞ր է ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻՆ

Քրիստոնէութեան առաջին իսկ դարերէն սկսեալ, Սուրբ Հոգւոյ ինքնութիւնը թերըմբռնումներու եւ խիստ բանավէճերու առիթ հանդիսացած է: «Հոգեմարտ» Մակեդոն, Դ. դարու եկեղեցւոյ առաջնորդներէն, նշովուեցաւ՝ իր հերետիկոսական այն տեսութեան համար, որով կ'որանար Սուրբ Հոգւոյ (յետայսու՝ «ՍՀ») աստուածութիւնը: Անոր Սուրբ Հոգւոյ աստուածաբանութիւնը հերքուեցաւ իր ժամանակակիցներէն՝ Ս. Աթանաս Աղէքսանդրացիին, Ս. Բարսեղ Կեսարացիին եւ այլոց կողմէ: Իսկ Նիկիոյ Տիեզերկան առաջին ժողովը (325 թ.) հաստատեց եւ ամրագրեց ՍՀ աստուածութեան վարդապետութիւնը: Հիմնական թիրուբընումը ՍՀ մասին այն է, թէ՛ ան կը կարծուի ըլլալ՝ անորոշ, խորհրդաւոր եւ ոչ-անձնաւորեալ զօրութիւն մը տոսկ. մինչդեռ, ըստ Սուրբ Գրային եւ Եկեղեցոյ հայրերու ուսուցման, ՍՀ Աստուած է, ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ԱՆՁՆԱԿՈՐՈՒԹԻՒՆ է, Սուրբ Երրորդութեան երրորդ անձը, Հօր եւ Որդւոյ հետ հաւասարապատիւ Աստուած: ՍՀ աստուածային ստորոգելիները կը քաղենք նոյնինքն Ս. Գիրքէն, ինչպէս օրինակ՝ «Ամէնուրէք» (Սաղմոս 139.7-8) եւ «Ամէնագէտ» (Ա. Կորնթացիս 2.10-11): ՍՀ կը կոչուի նաեւ՝ «Աստուծոյ Հոգին» (Հռոմայեցիս 8.16), «Քրիստոսի Հոգին» (Ա. Պետրոս 1.11), «Տիրոջ Հոգին» (Եսայի 11.2): Որպէս անձ, ՍՀ ունի միտք, զգացումներ եւ կամք: Ան կը մտածէ եւ մտքերը կը քննէ (Ա. Կորնթացիս 2.10), կը տրտմի (Եփեսացիս 4.30), կը բարեխօսէ (Հռոմայեցիս 8.26-27), որոշումներ կ'առնէ եւ գանազան կարողութիւններով կ'օժտէ (Ա. Կորնթացիս 12.7-11) եւ եօթնաբիշայ պարզեւներով կը զարդարէ հաւատացեալները, իմաստութեան եւ հանճարի, խորհուրդի ու զօրութեան, գիտութեան եւ բարեպաշտութեան եւ աստուածավախութեան շնորհներով (տես՝ Եսայի 11.1-2):

ՍՀ նաեւ հոգեւոր պտուղներ կ'աճեցնէ հաւատացեալներուն մէջ, ինչպէս՝ «սէր, ուրախութիւն, խաղաղութիւն, համբերատարութիւն, ազնութիւն, բարութիւն, հաւատարմութիւն, հեզութիւն, ժովկալութիւն:» (Գաղատացիս 5:22-23): ՍՀ կը բացայայտէ աշխարհի մեղքը, Քրիստոսի արդարութիւնը եւ չարին դատաստանը (տես՝ Յովհաննէս 16.8) եւ կը սորվեցնէ Քրիստոսի հետեւորդներուն եւ կ'ուղղէ զանոնք (Յովհաննէս 14.26): Անձի մը յատուկ նկարագրային այս կէտերը եւ գործունէութեան յատկանիշերը կու գան ըսելու, թէ՛ ճիշտ չէ հարցնել «Ինչ է ՍՀ», այլ պէտք է հարցնել՝ «Ո՞վ է ՍՀ»:

ՍՀ դերակատարութիւնը կը տեսնենք ստեղծագործութեան դրուագին մէջ.- «Երկիրը անձեւ ու պարապ էր եւ անդունդներուն վրայ խաւար կար եւ Աստուծոյ Հոգին ջուրերուն վրայ կը շարժէր:» (Մեն 1.2):

Կը տեսնենք ՍՀ հեռացումը մարդէն.- «Եւ Տէրը ըսաւ. 'Իմ Հոգիս միշտ մարդուն վրայ պիտի չմնայ, որովհետեւ անիկա մարմին [ապականեալ] է:» (Մեն 6.3):

Կը տեսնենք, նաեւ, ՍՀ վերադարձը մարդուն, Պենտէկոստէի (Հոգեգալստեան) օրը.- «Բոլոր ներկաները ՍՀ լեցուեցան եւ սկսան տարբեր լեզուներով խօսիլ, ինչպէս որ Հոգին խօսիլ կու տար:» (Գրծ 2.4): ՍՀ տուչութիւնը առաքեալներուն, Քրիստոսի Եկեղեցւոյ սկզբնաւորումը կը հանդիսանայ:

Հայ Եկեղեցւոյ Սկրտութեան խորհուրդի ընթացքին, նորամկրտեալ անձին համար կը յայտարարուի, թէ՛ ան դարձաւ «Տաճար Սուրբ Հոգւոյ», եւ այդպիսով՝ Աստուծոյ որդեգիր եւ Քրիստոսի ժառանգակից: Ահա թէ առաքեալը ինչպէս կը բացատրէ ասիկա.- «Որովհետեւ իր որդիներն ենք՝ Աստուած մեր սրտերուն մէջ դրկեց իր Որդիին Հոգին, որով զԱստուած 'Աբբա', այսինքն 'Հայր' կը կոչենք: Ուստի այլեւս ծառայ չէք, այլ՝ որդի. եւ քանի որդի էք՝ Աստուծոյ խոստումը պիտի ժառանգէք:» (Գաղատացիս 4.6-7).

Ամփոփելու համար.- չէր կրնար Քրիստոսի Եկեղեցին գոյութիւն ունենալ՝ առանց ՍՀ: Քրիստոնեաներ պիտի չկարենային ծառայել Աստուծոյ՝ առանց նախապէս ՍՀ զօրութեամբ լեցուելու: Աւելին, ՍՀ է Քրիստոնէական հոգեկանութեան (spirituality) եւ աստուածային իմաստութեան բանալին: Պօղոս Առաքեալ հետեւեալ ձեւով կը նկարագրէ ՍՀ դերակատարութեան անհրաժեշտութիւնը մեր կեանքին մէջ.- «Մարդոցմէ ո՛վ կրնայ մարդուս խորհուրդները ճանչնալ, եթէ ոչ՝ նոյնինքն մարդուս հոգին որ իր մէջն է: Նոյնպէս ալ ո՛չ ոք կրնայ գիտնալ Աստուծոյ խորհուրդները, եթէ ոչ՝ Աստուծոյ Հոգին: Արդ, մենք այս աշխարհի հոգին չէր որ առինք, այլ՝ Աստուծմէ՛ր դրկուած Հոգին, որպէսզի ճանչնանք Աստուծմէ՛ մեզի շնորհուած պարգեւները: [...] Աստուծոյ Հոգին չունեցող մարդը չ'ընդունիր Աստուծոյ Հոգիին բերած ճշմարտութիւնները, որովհետեւ անոնք յիմարութիւն կը թուին իրեն. եւ չի կրնար զանոնք ճանչնալ, որովհետեւ անոնք միայն Հոգիով կը քննուին:» (Ա. Կորնթացիս 2.11-12,14):

Աղօթքով խնդրէ Աստուծմէ, որպէսզի Սուրբ Հոգւով լեցնէ քեզ եւ այդ իսկ պահէն պիտի սկսի քու հոգեւոր ճանապարհորդութիւնդ: Մակերեսային, տօգոյն, միապաղաղ կեանքը պիտի վերածուի խորիմաստ, զունեղ եւ հրաշալի. այսինքն՝ Քրիստոսանման կեանք, Քրիստոս քու ներսիդիդ ապրուած կեանք, հարազատ Քրիստոնէավայել կեանք:

Հայր Գեղարդ

Յ.Գ. մեզի ուղարկեցէք Աստուծոյ եւ ձեր հաւատքի ճանապարհորդութեան մասին ձեր ունեցած հարցումները:

Apologetics 5

WHAT, WHO, WHERE IS THE HOLY SPIRIT?

Since the early centuries of Christianity, the identity of the Holy Spirit has been misunderstood and strongly debatable. Macedonius, a 4th-century church leader, was anathematized for his heretical doctrine, rejecting the deity of the Holy Spirit (henceforth “HS”). His pneumatology (the theology of the Holy Spirit) was refuted by the great theologians of the early church, such as St. Athanasius of Alexandria and St. Basil of Caesarea, and the doctrine of the deity of the Holy Spirit was established and affirmed during the first Ecumenical Council of Nicaea (325 A.D.).

The main misconception is that the HS is some kind of vague, mysterious and impersonal power, whereas the biblical teaching and the teaching of the early Church is that the HS is God, a DIVINE PERSON, the third person of the Holy Trinity, equally divine with the Father and the Son. The divine attributes of the HS derive from the Holy Bible itself, such as omnipresent (Psalm 139.7-8) and omniscient (1 Corinthians 2:10-11). The HS is also known as “the Spirit of God” (Romans 8:16), “the Spirit of Christ” (1 peter 1:11), and “the Spirit of the Lord” (Isaiah 11:2). As a person, the HS possesses a mind, emotions, and a will; the HS thinks and knows (1 Corinthians 2:10), can be grieved (Ephesians 4:30), intercedes for us (Romans 8:26-27), makes decisions and empowers the believers for ministry (1 Corinthians 12:7-11), decorates the believers with the seven-fold gifts of wisdom, understanding, counsel, fortitude, knowledge, piety, and fear of the Lord (Isaiah 11:2-3). The HS grows beautiful fruits of “love, joy, peace, patience, kindness, goodness, faithfulness, gentleness, self-control” (Galatians 5:22-23) in the hearts of the believers. The HS “will convict the world of its sin, and of God’s righteousness, and of the coming judgement” (John 16:8) and will instruct and teach the followers of Christ (John 14:26). All these characteristics and activities of personhood exclude the “What?” question; we don’t ask “WHAT is the HS?”, the correct question would be, “WHO is the HS?

We see the role of the HS in the creation narrative: “The earth was formless and empty, and darkness covered the deep waters. And the Spirit of God was hovering over the surface of the waters.” (Genesis 1:2).

We see the deprivation of humanity of the HS: “ My Spirit will not remain in humans forever, for they are corrupt.” (Gen 6:3).

We also see the return of the HS during the day of the Pentecost: “They were all filled with the Holy Spirit and began to speak in other tongues as the Spirit enabled them.” (Acts 2:4). The bestowal of the HS to the disciples became the inauguration, the starting point of the Christian Church.

In the sacrament of the Baptism, according to the rituals of the Armenian Apostolic Church, the newly baptized person is pronounced as “the temple of the HS,” and thus we are adopted by God and become heirs with Christ; “You are his sons, God sent the Spirit of his Son into our hearts, the Spirit who calls out, ‘Abba, Father.’ So, you are no longer a slave but God’s child, and since you are his child, God has made you also an heir.” (Galatians 4:6-7).

In short, there would be no Christian Church without the HS; there could be no salvation without the HS; Christians wouldn’t be able to do ministry without first being empowered by the HS. Moreover, the key to Christian Spirituality and access to God’s wisdom is the HS. Here’s how the apostle Paul explains the role and the importance of the HS in our lives: “No one can know a person’s thoughts except that person’s own spirit, and no one can know God’s thoughts except God’s own Spirit. And we have received God’s Spirit (not the world’s spirit), so we can know the wonderful things God has freely given us. [...] But people who aren’t spiritual can’t receive these truths from God’s Spirit. It all sounds foolish to them, and they can’t understand it, for only those who are spiritual can understand what the Spirit means. (1 Corinthians 2:11-12,14).

Ask God to fill you with his Holy Spirit, and your spiritual journey will begin that very moment. Shallow, pale and routine life will become multi-dimensional, colourful and miraculous; a Christ-like life, a Christ-in-you life, a genuinely CHRIST-ian life.

Fr. Keghart

P.S. send us your questions concerning God and your journey of faith.

ՄՈՎՍԷՍ

Յովսէփէն ետք, Եգիպտոսի մէջ ապրող հրեայ ժողովուրդի բարեկեցութեան տարիները վերջ գտան, եւ եգիպտացիները սկսան հալածել հրեաները: Այս դժուար օրերուն հրեայ ընտանիքի մը մէջ ծնաւ գեղեցիկ տղայ մը: Մայրը չէր ուզեր, որ եգիպտացի զինուորները զայն գետը նետէին: Զայն կողովով Նեղոս գետի եղէգներուն մէջ դրաւ: Փարաւոնին աղջիկը մանուկի մը լացը լսեց ու զայն ջուրէն դուրս բերաւ: Մովսէս մեծցաւ պալատին մէջ:

Օր մը Աստուած խօսեցաւ Մովսէսին եւ ըսաւ.

- Պէտք է ամբողջ ժողովուրդը դուրս բերես Եգիպտոսէն եւ անապատի ճամբով տանիս իմ խոստացած երկիրս:

Մովսէս հնազանդեցաւ Աստուծոյ խօսքին, եւ ժողովուրդին հրամայեց, Եգիպտոսէն դուրս գալէն առաջ, զանուն մորթել եւ ուտել. այս ընթրիքը դարձաւ հրեաներու համար Զատիկը նշելու տօնը: Հասան անապատ: Աստուած Մովսէսը կանչեց, որ լեռ բարձրանայ. Այդ լեռը կը կոչուի Սինա լեռ, եւ այնտեղ իրեն տուաւ Տասնաբանեայ Օրէնքները, որպէսզի ժողովուրդը այդ օրէնքներով առաջնորդուի:

ՄԱՆԱՆԱՅ ԵՒ ԶՈՒՐ ԱՆԱՊԱՏԻՆ ՄԷՁ

Անապատին մէջ, ժողովուրդը սկսաւ դժգոհիլ Մովսէսին եւ ըսել.

- Աւելի լաւ էր Եգիպտոս մնայինք, այստեղ ո՛չ հաց կայ ո՛չ ալ ջուր:

Աստուած լսեց անոնց դժգոհութիւնը:

Առաւօտեան երբ արթնցան, տեսան որ ամբողջ գետինը ծածկուած է թեթեւ ցօղի պէս բանով մը: Մովսէս անոնց ըսաւ.

- Ասիկա մանանայ է, այն հացը, զոր Աստուած երկինքէն ձեզի տուաւ, որ ուտէք:

Եւ այսպէս ամէն օր երկինքէն մանանայ կը տեղար:

Եւ երբ ծարաւ զգացին, Մովսէս Աստուծոյ հրամանը լսելով, իր գաւազանը ժայռի մը զարկաւ եւ մաքուր ջուր բխեցաւ անկէ. ժողովուրդը խմեց ու իր ծարաւը յագեցուց:

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ
ԿԻՐԱԿԼՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑԻ ԱՇԱԿԵՐՏԻՆ ԳՐՔՈՅԿԸ

ԳԻՏԷՐ ԹԷ...

Յիսուս իր թաղումէն երեք օր ետք յարութիւն առաւ: Իսկ Յարութենէն քառասուն օր ետք երկինք համբարձաւ:

ՎԱՍՆ ԲԱՐԻԻՆ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ

Ո՛րՎ Աստուած, որ բնաւ մթութիւն չունիս մէջդ, շնորհակալ եմք քեզի, վասնզի թէպէտ մութի մէջ կը քալենք, սակայն բաւարար լոյս տուած ես մեզի՝ յառաջանալու համար անով: Ինչպէս արեւը ամէն առաւօտ կը փարատէ գիշերուան ստուերները, նոյնպէս մեզ շրջապատող ողորմութիւններդ միշտ ու միշտ կը թափանցեն մեղքի ստուերները, եւ կ'օգնեն մեզի, որ մեր կեանքին իմաստը տեսնենք: Տնոր շնորհը յաղթելու բնագոյական մղումներուն, որոնց թակարդը շատ դիւրին կ'իյնանք, եւ քալելու քու իմաստութեամբդ բացուող ուղիին մէջ: Մեզի բարին ու չարը զանազանելու կարողութիւն պարգեւէ, մանաւանդ՝ երբ բարին խառնուած է չարին, եւ երբ՝ ծառայելու պարտքը կ'ընդհարի անձնական ցանկութեան, որպէսզի քու Կամքը կատարենք այսօր ու միշտ: Ամէն:

*Հեղինակ՝ Ռայնհոլդ Նիբուր
Թարգմանեց՝ Գառնիկ Աազ Քահանայ*

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ

• Քրիստոս էր յարութիւն առաւ:

Քրիստոս իր թաղումէն երեք օր ետք, Կիրակի առտու յարութիւն առաւ:

• Ինչ եղան գերեզմանին պահակները:

Գերեզմանին պահակները վախցան, սարսափեցան ու մեռելի պէս գետին ինկան:

• Ինչո՞ւ այդպէս եղան:

Որովհետեւ վախցան երբ տեսան՝ հրեշտակը, որ յանկարծ փայլակի պէս իջնելով՝ գերեզմանին դրան քարը գլորեց:

• Քրիստոսի յարութեան լուրը ինչպէ՞ս տարածուեցաւ:

Կիրակի առտու կանուխ, երբ իւղաբեր կիները Յիսուսի մարմինը օծելու եկան, գերեզմանը բացուած տեսան եւ մարմինն ալ հոն չգտան:

• Ինչպէ՞ս գիտցան, որ Յիսուս յարութիւն առեր է:

Յանկարծ՝ երկու լուսափայլ հրեշտակներ անոնց երեցան եւ ըսին. «Ինչո՞ւ ողջ մեռելներու մէջ կը փնտռէք: Հոս չէ՛ ան. Յարութիւն առաւ» (Ղկ 24:5):

• Ուրիշ ինչ եղաւ:

Երբ Մարիամ Մագդաղենացի կու լար, Յիսուս պարտիզպանի կերպարանքով անոր երեցաւ եւ պատուիրեց, որ երթայ եւ իր յարութիւնը աշակերտներուն անտէ:

• Պահակ գինուորները այս դէպքը իրենց մեծերուն պատմելու չգացին:

Այո՛ր, պահակները անմիջապէս գացին քահանայապետներուն եւ հրեայ երեւելիներուն եւ եղածը պատմեցին:

• Անոնք ինչ ըրին:

Քահանայապետները գինուորներուն դրամ տուին եւ թելադրեցին, որ ըսեն, թէ աշակերտները գերեզմանէն մարմինը գողցան, երբ իրենք կը քննային:

• Առաքելները գիտցան որ Քրիստոս յարութիւն առած է:

Այո՛ր, իւղաբեր կիները Յիսուսի յարութիւնը առաքելներուն անտեցին եւ անոնց ըսին, ինչ որ Յիսուս պատուիրեց:

• Յիսուս ինչ պատուիրեց:

Յիսուս պատուիրած էր, որ առաքելները շուտով Գալիլիա երթան գինք տեսնելու, անոնք ալ գացին եւ հոն Յիսուսը տեսնելով՝ ուրախացան ու երկրպագեցին Անոր:

• Ուրիշ անգամ Յիսուս երեցա՞ւ իր աշակերտներուն:

Մինչեւ քառասուն օր Յիսուս տասնըմէկ անգամ երեցաւ իր աշակերտներուն, եւ իր ձեռքերուն եւ ոտքերուն վերքերը անոնց ցոյց տուաւ, որ հաւատան:

• Անոնց մէջ չհաւատացող կար:

Այո՛ր, ռաքեայնեբէն մէկը՝ Թովմաս, որ առաջին անգամ իր ընկերներուն հետ չէր, կասկած յայտնած էր:

• Թովմաս յետոյ հաւատաց:

Թովմաս երբ շոշափեց Յիսուսի վերքերը, հաւատաց, բայց Յիսուս ըսաւ. «Երանի անոնց՝ որոնք առանց զիս տեսնելու կը հաւատան» (Յի 20:29):

Sermon 1

Dn. Daron Halajian

The Good Samaritan (Luke 10:25-37)

Who is my neighbour? A lawyer trying to test Jesus poses this question to him with regards to the inheritance of eternal life. Our Lord responds with a question of his own, asking the lawyer what is written in the law, and so in turn then, Jesus tests the lawyer's very own knowledge of the law. The lawyer correctly quotes the law from Deuteronomy 6:5 by saying, “‘Love the Lord your God with all your heart and with all your soul and with all your strength and with all your mind’; and ‘Love your neighbor as yourself.’” Jesus states that the lawyer is correct and then issues the first imperative in the passage- “Do this and you will live.” The lawyer, embarrassed that he was not able to yield a desirable response, aimed to justify himself by asking, “And who is my neighbour?” The question posed by the lawyer here is not connected to the commandment, but rather to those whom the commandment must be extended to. Following this question Jesus replies with a parable about a man who has been attacked by robbers on the way from Jerusalem to Jericho. This thoroughway was one of the most public roads in all of Judea during Jesus’ day and it was known for being rife with hordes of bandits. In the parable, Jesus mentions two people that pass by and see the man, yet do not stop to offer any help. They simply ignore him and continue their way. The first person was a priest and the second was a Levite. Both individuals belonging to the priestly class would have been obliged to be most merciful, and yet they do not extend a helping hand. Jesus then mentions a third person, a Samaritan, who saw the man at the side of the road and stopped and took pity on him.

Much animosity existed between Jews and Samaritans in those days. Both Samaritans and Jews claim to be the true inheritors of the promises to Abraham and Moses. Unfortunately, this animosity continues to this day through the modern descendants of Israel and Palestine. Although Jesus does not disclose the nationality of the man who has been beaten and robbed, it can be presumed that he was a Jew, as the road led to the Temple in Jerusalem. Thus, the Samaritan becomes the most unlikely person to help the man due to the prejudice that persisted between these two peoples. Nevertheless, the Samaritan does not only stop, but also pours oil and wine on the man's wounds. At that time, oil and wine were commonly mixed together and used to treat wounds. The use of oil also has deeper biblical connotations. We see the use of oil for example in Matthew 26, when the woman pours oil on Jesus’ head from an alabaster jar, and in Exodus 30, where oil bears significance with regards to anointing, sanctifying or consecrating. The Samaritan then puts the man on his donkey and takes him to an inn, giving the innkeeper enough money to have put the man up for about three weeks at that time, and ensures the innkeeper that he will also repay any other debts he incurs while caring for the man.

Jesus concludes the parable by asking the lawyer, “Which one of these do you think was a neighbour to the man who fell in the hands of the robbers?” To which the lawyer, moved by his conscience to provide the right answer, answers not “the Samaritan”, due to his prejudice against them, but rather says, “the one who had mercy on him”.

Today dear brothers and sisters, we are experiencing a noteworthy moment in our collective modern history as Armenians. Just a few weeks ago, for the first time in over thirty years, we witnessed the opening of the Turkish-Armenian border. The catastrophic earthquake which hit the countries of Turkey, Syria and parts of Lebanon, had a devastating impact on infrastructure and human life. Armenia, along with several other nations, was swift to provide aid to both Turkey and Syria, despite the immense challenges it faces at this current moment. As we all know, Azerbaijan has blockaded the Lachin Corridor through the guise of pseudo eco-activists that have prevented the movement of our brothers and sisters between Armenia and Artsakh for more than 100 days now. Yes, the Armenian Genocide is still actively denied by the perpetrator, and after losing 6000 of our young men in the treacherous 44-day war of 2020, suffering the loss of our homes and villages, recalling Turkey's blockade of aid when the earthquake struck Spitak and took the lives of 25,000 Armenians in 1988, remembering the hurt when aid trucks arrived with spoiled goods from Soviet Azerbaijan reading ‘Congratulations Pigs’, many of us have posed the question, why send help to them?

Who is my neighbour? Dear believer, suppose you happened by somebody on the side of the road who was injured and in immediate need of help. What would your instincts tell you to do? How would you react?

Dear brothers and sisters, as the descendants of the first Christian nation of the world, I invite you all to recall what our Lord Jesus Christ comes to reveal to us in this parable of the Good Samaritan. As the lawyer struggles to humanize the Samaritan and digest the revelation Jesus makes through his parable, we too are called to transcend our own prejudice irrespective of injustice, to be the light God calls us as Christians to be in this world.

This does not imply to cease our just struggle for reparations, but rather to see also beyond its earthly parameters, so that we may truly stand worthy of our God-given vocation, to make ourselves neighbours and to recognize that to live in good Christian character, despite the barbarity that aims to harden our hearts, is the true challenge in living a Christ-like life today. In humanizing those who dehumanize us, we remain faithful in upholding the message found in the Book of Genesis, that humankind was made in God's image and likeness. Through the parable of the Good Samaritan, Jesus challenges us to show acts of kindness to any person, of whatever nation, religion or race, who require it. All those near and in distress should be the object of our most compassionate regard.

In this way, Jesus, as trailblazer, comes to set the new standard for who should be regarded as our neighbour. He transforms righteousness through the law to be achieved through to the personal commandment of showing mercy. Thus, let us duly recall what this parable echoes and what is written in Hosea 6:6 and Matthew 9:13, that “I desire mercy, and not sacrifice.” True discipleship is no simple task. True discipleship requires us to put aside our prejudice, our fears, legal and national bindings, to exit our comfort zone and out the totality of our personhood in our Lord and Saviour Jesus Christ. As Christians, we are not called to a life of comfort, but to a life of servitude, to be a living sacrifice, as written in Romans 12, so that in this way, we may be truly worthy, as the world's first Christian people, to inherit eternal life.

ԱՌԱԿՍ ԶԻՆՉ ՑՈՒՑԱՆԷ...

ՄՈՒԿԵՐԸ ԵՒ ԿԱՏՈՒՆ

Մուկերը համախումբ, պատգամատրներ կը դրկեն կատուին մօտ եւ կ'ըսեն.

- Քեզի դէմ ինչ մեղք կը գործենք, որ այդքան կը հալածես մեզ, քու ինչը կ'ուտենք:
- Չէք գիտեր, որ մարդիկ մեզ կը սնուցանեն, որ իրենց ամբարները պահենք:

Արդ, եթէ դուք այդ մեղքը չգործէք, համարձակ շրջեցէք, ոչ որ կը ֆսատէ ձեզ, կ'ըսէ կատուն եւ ձեռքը գլխուն դնելով կ'երգուի՝ ըսածը հաստատելու համար:

Մուկերը համարձակութիւն առնելով, կ'ուզեն ինկած հատիկները առնել: Կատուն յարձակելով անոնց վրայ, անոնցմէ շատերը կը բռնէ: Մուկերը կ'ըսեն.

- Դուն երդում չըրիր ինկած հատիկներուն համար վրիժառու չըլլալ: Կատուն կը պատասխանէ.
- Երդում չըրի, այլ ըստ սովորութեան, ձեռքս գլխուս դրի:

Այս առակը կը նմանի կեղծ երդուողներու, որոնք հաւաքարիմ չեն մնար փռած խոսքումին եւ յարմար առիթը գտնելով կը ստեն:

Մխիթար Գոշ

Ազգային Առաջնորդարան
Armenian Prelacy of Canada
Prélature Arménienne du Canada

514-856-1200
prelacy@armenianprelacy.ca
www.armenianprelacy.ca

Խմբագիր՝ Հոգեշնորհ Տ. Յակոբ Վրդ. Եագուպեան
3401 Olivar Asselin Montréal, Quebec H4J 1L5